

- скорочений (спрощений) порядок розгляду петиції;
- петиція не має обов'язкової сили для адресата;
- необхідність дотримання як вимог закону, так і правил веб-порталу;
- надійна платформа – зазвичай державні веб-сайти, хоча дозволяється подання електронних петицій через громадські веб-сайти;
- “закриті” теми – обмеження за інформаційним законодавством;
- премодерація (попереднє підписання петицій встановленою кількістю голосів (ценз));
- для реагування з боку влади не обов'язково чекати, коли буде зібрано відповідну кількість голосів [1].

На нашу думку, переведення в електронну форму традиційних звернень не лише зменшить канцелярські витрати по державі, але й простимулює реформування документообороту, системи прийняття рішень всередині органів влади та взаємодії між ними. В свою чергу, у місцевих громад України завдяки електронним петиціям з'явиться додаткова можливість контролю за діяльністю влади та можливість висвітлення найгостріших і найважливіших питань громади.

Нині е-петиція не зобов'язує державні чи муніципальні органи виконувати побажання певної групи громадян - вона звертає увагу таких органів на проблему, що хвилює громадськість і змушує відреагувати на неї. Тобто, в Україні діє механізм електронних петицій, які мають консультативний характер, що в свою чергу ставить під сумнів дієвість таких петицій. Отже, вважаємо, що характер електронних петицій в Україні доцільно змінити з консультативного на імперативний за умов отримання більшої кількості підписів.

Підводячи підсумок вищевикладеному, можна сказати, що запровадження системи електронних петицій в Україні є важливим, своєчасним і прогресивним кроком, який сприятиме подоланню прірви між народом і владою, зменшенню бюрократизації процесу контактування пересічних громадян із представниками влади й активнішому їх долученню до вирішення державних і суспільних питань. Водночас, незважаючи на здобутки електронної демократії, необхідно працювати й над викликами та загрозами, які вона містить у собі, – фальсифікація результатів електронного голосування, несанкціоноване втручання в роботу автоматизованих систем і комп'ютерних мереж, їх блокування тощо.

Література

1. Електронні петиції: бути чи не бути? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravo.org.ua/ua/news/20871158-elektronni-petitsiyi-buti-chi-ne-buti>.
2. Про порядок розгляду електронної петиції, адресованої Президентові України [Текст]: Указ Президента України від 28.08.2015 № 523/2015 // Офіц. вісн. України. – 2015. – № 70.

УДК: 330.341.1:65.014.1:359

ОПТИМІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ-СУБ'ЄКТАХ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Полеся В.М. – асистент

Вінницький національний аграрний університет

На формування інноваційного потенціалу підприємства, яке здійснює зовнішньоекономічну діяльність, має вплив ціла система факторів. Факторам внутрішнього середовища відводиться ключова роль у формуванні інноваційного потенціалу. До цієї групи факторів відносяться: цілі, структура, завдання, технологія, працівники, ресурси та

інноваційна культура. Фактори зовнішнього середовища формують загальні умови функціонування підприємства, що змушує його систему управління постійно здійснювати їх моніторинг та адаптуватися, тобто впроваджувати інновації. Вони характеризуються прямим впливом та необхідні для підтримки інноваційного потенціалу системи управління. Це:

споживачі, постачальники, конкуренти, державні органи влади, інфраструктура, нормативно-правова база тощо [3].

З розширенням та активізацією зовнішньоекономічної діяльності особливо актуальною стає проблема побудови ефективної системи управління нею на підприємстві. Впровадження управлінських інновацій є, мабуть, єдиним засобом забезпечення неповторності та ефективності системи управління підприємством. Це зумовлено тим, що управлінські інновації носять індивідуальний характер для кожного підприємства. Розглянувши досвід провідних консалтингових компаній з проведення реструктуризації системи управління, можна виділити такі управлінські інновації, які доцільно запровадити в практику діяльності вітчизняних підприємств які працюють на зовнішньому ринку. Це: впровадження процесного підходу до управління зовнішньоекономічною діяльністю і застосування функціонально-вартісного аналізу для удосконалення управління. Ці два засоби є взаємопов'язаними і мають бути реалізовані в комплексі, оскільки формування ефективного бізнес-процесу зовнішньоекономічної діяльності практично неможливе без попереднього проведення функціонально-вартісного аналізу.

Функціонально-вартісний аналіз дає найкращі результати, якщо аналізувати весь бізнес-процес, а не роботу окремих відділів. Тому для підприємства доцільним є початкове формування бізнес-процесу зовнішньоекономічної діяльності по його фактичних результатах, проведення функціонально-вартісного аналізу, та розробка на його основі рекомендацій для формування удосконаленого бізнес-процесу. Зупинимось детальніше на цих двох управлінських інноваціях. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства відноситься, з одного боку, нарівні з постачанням, виробництвом та збутом, до основних самостійних процесів на підприємстві, а з іншого боку, носить міжфункціональний характер, тобто проходить майже крізь всі процеси на підприємстві і впливає на ефективність цих процесів. Кожен процес на підприємстві проходить через всі підрозділи та служби підприємства. Крім того, процеси орієнтовані на кінцевий результат.

Зважаючи на те, що в практиці діяльності підприємств-суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності сформувалось неоднозначне відношення до процесного управління на підприємстві, тому можна почати з вдосконалення не всіх процесів одночасно, а з одного чи декількох процесів. Якщо підприємство розпочинає повне перепроєктування всіх процесів, то дуже великий обсяг інформації і завдань може призвести до неможливості ефективного застосування процесного підходу. Крім того, не обов'язково створювати повністю новий процес, можна ефективно сформулювати бізнес-процес за фактичними результатами роботи і для діючого процесу розробити міри з вдосконалення. Такий підхід, на наш погляд, буде найбільш прийнятним для вдосконалення системи управління зовнішньоекономічною діяльністю. Так, наприклад, можна залишити на підприємстві основні функціональні підрозділи і запровадити процесне управління в сфері зовнішньоекономічної діяльності, оскільки основна форма діяльності для більшості вітчизняних підприємств це експорт та імпорт [1].

Переваги впровадження процесного підходу до управління на підприємствах-суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності однозначні, це: забезпечення прозорості всіх операцій бізнесу, можливість аналізу помилок на тому чи іншому етапі виконання робіт; управління операційними витратами; можливість інтегрувати розрізнені дії функціональних підрозділів і спрямувати їх на єдиний результат; підвищення гнучкості та ефективності підприємства; підвищення ефективності горизонтальних зв'язків між підрозділами. Саме використання функціонально-вартісного аналізу і забезпечить для підприємства попередній ретельний аналіз існуючих бізнес-процесів. Функціонально-вартісний аналіз може бути застосований для вирішення різноманітних питань діяльності підприємства-суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності: оцінки матеріально-технічних об'єктів; раціоналізації структури апарату управління та витрат на його утримання; уточнення посадових обов'язків окремих працівників [2].

В цілому завдання функціонально-вартісного аналізу для підприємства можна сформулювати як досягнення єдності функціонального та вартісного боку систем чи процесів шляхом вирішення суперечності між якістю функцій та витратами на їхню реалізацію. Як показала практика в діяльності кожного підприємства завжди існує непропорційний розподіл функцій. Але при застосуванні функціонально-вартісного аналізу проведення вартісного моделювання бізнес-процесів дозволить визначити їх структуру з найбільш оптимальною вартістю.

Впровадження функціонально-вартісного аналізу на підприємстві бажано проводити із застосуванням методів та інструментарію проектного менеджменту. Можна виділити три основні етапи його проведення: передпроектний, проектний, впровадження проекту. На першому етапі необхідним є проведення таких заходів як: популяризація даного методу серед працівників різних служб та підрозділів підприємства; проведення комплексного аналізу діяльності підприємства в цілому та в сфері зовнішньоекономічної діяльності; обґрунтоване визначення об'єкта функціонально-вартісного аналізу, збір та

аналіз інформації яка стосується даного об'єкту; формування команди яка буде забезпечувати проведення функціонально-комплексного аналізу та розробка плану її роботи. Важливе місце на даному етапі проведення функціонально-вартісного аналізу має бути відведено: вартісній та часовій оцінці функцій; якості виконання функцій; експертній оцінці значимості функцій. Робота на другому етапі має носити як творчий (розробка варіантів удосконалення об'єкта), дослідницький (проведення виробничого експерименту), так і рекомендаційний (вибір найбільш оптимального варіанту з його економічним обґрунтуванням) характер. Третій етап – впровадження проекту, носить організаційний характер. Основні види робіт на цьому етапі, це: підготовка працівників до впровадження інноваційних розробок, їх навчання та розробка календарного плану виконання проектних заходів.

Впровадження пропонованих інновацій дасть змогу підприємствам: визначити непотрібні функціональні витрати; виключити непотрібні функції; організувати сумісне виконання функцій; провести перерозподіл ресурсів, які будуть вивільнені в результаті удосконалень.

Література

1. Александрова В. Прогнозування впливу інноваційних факторів на розвиток економіки України / В. Александрова, М. Скрипниченко, Л. Федулова // Економіка та прогнозування. – 2007. – № 2. – С. 9-26.
2. Бойко О.В. Інноваційний потенціал промислового підприємства як ключовий чинник його економічного зростання / О.В. Бойко, Л.В. Прохор // Економічний форум: наук. журнал. – 2011. – № 3. – С. 250-255.
3. Гринько Т. Щодо інноваційного потенціалу як складової інноваційної активності підприємств / Т. Гринько // Економіст. – 2010. – № 2. – С. 56-58.

УДК 330.341.1:061.1ЄС

ДЕРЖАВНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Харчук С. А. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Корчевний А. І. – слухач

Національна академія державного управління при Президентіві України

Глобалізація та загострення конкуренції вимагають від підприємств та від держав стратегічного бачення у напрямку розвитку економіки, щоб забезпечити належний рівень

державного стимулювання інноваційної діяльності та економічного зростання як окремого підприємства, так й економіки держав Європейського Союзу загалом.